LIITO-ORAVA- JA LUONTOSELVITYS

Tainionvuori 562-431-3-121/1

Orivesi 2026

Luontoselvitys M. Ranta
Hautaantie 291
38120 Sastamala
p. 050-5651584
rantamaaria1@gmail.com

TYÖN TAUSTAA

Selvityksen kohteena on Tainionvuoren kallioalue (562-431-3-121/1) joka sijaitsee Orivedellä Voitilan kylässä, noin seitsemän kilometriä Oriveden keskustasta linnuntietä pohjoiseen. Alue on kooltaan noin 7,7 hehtaaria.

Alueelle tehtiin liito-oravaselvitys ja kasvillisuuteen pohjautuva luontoselvitys kallionottoalueen yhteislupahakemusta varten. Maastokäynnin ajankohta oli 27.3.2026. Maastokäynnistä ja raportoinnista vastasi Maaria Ranta/Luontoselvitys M.Ranta. Työn tilaaja ja alueen maanomistaja/maa-ainesluvan hakija on Landlady Oy.

Alueen luontoarvoja on aiemmin selvitetty vuonna 2015 Tiina Ullgren/Destia Oy:n toimesta.

ALUEEN YLEISKUVAUS

Alueella on ollut maa-aineksen ottotoimintaa jo pidemmän aikaa, joten selvitysalueesta hieman yli puolet on enää ottotoiminnan ulkopuolista aluetta kuten oheisesta ilmakuvasta voi todeta.

Kuva 1. Ilmakuva selvitysalueesta. Täysikasvuista puustoa on jäljellä enää vain alueen pohjoisrinteellä. (Maanmittauslaitos/Kansalaisen karttapaikka).

Selvitysalue rajautuu pohjoisessa Isokorventiehen ja muilta osin metsätalouskäytössä oleviin metsäalueisiin. Lähin asuinrakennus sijaitsee lännessä noin 150 metrin etäisyydellä.

Varttunutta puustoa on alueen korkeimmilla kohdilla, pohjoiseen laskevassa rinteessä. Muilta osin nykyisen ottotoiminnan ulkopuoliset alueet ovat lähinnä nuorta taimikkovaiheen metsää.

Aiemmassa Destian selvityksessä alueen kasvillisuus ja luontoarvot todettiin tavanomaisiksi eikä mitään huomionarvoista maastotöissä löydetty. Myöskään Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi – tietokannassa ei ole mitään merkintöjä alueelle. Lähimmät suojelualueet ovat yksityisten mailla olevia suojelukohteita, mutta niihin kaikkiin on Tainionvuorelta matkaa. Lähin (Salomäen metsä) sijaitsee noin 3 kilometrin etäisyydellä kaakon suuntaan. Lähimpään Natura-alueeseen on matkaa 12 kilometriä.

Maisemallisesti Tainionvuori sijoittuu alueelle, jossa on useita korkealle kohoavia metsäisiä mäkiä 150-180 mpy.

SELVITYSKOHTEEN ARVOTTAMISESSA KÄYTETTÄVÄT PERUSTEET

Selvitysalueen luontoarvojen ja erityistä huomiota vaativien alueiden/kohteiden luokittelussa on käytetty "Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018" -julkaisun ja Ympäristöministeriön linjauksen mukaisesti uutta luontoselvityksissä suositeltavaa LuTu-arviointia ja arvottamista oheisella asteikolla ja perusteilla.

Näiden arvoluokkien **ulkopuolelle jää kaikki niin sanottu tavanomainen luonto kuten tavanomaiset talousmetsäkäytössä olevat metsät ja ojitetut suoalueet ja muuttumat.**

Arvoluokka 1: Aina huomioitavat kohteet. Luokan kriteerinä on lainsäädännön antama turva kohteelle.

- Luonnonsuojelualueet
- Natura 2000-alueet
- Suojeluun varatut alueet
- LSL:lla suojeltujen luontotyyppien rajatut esiintymät
- LSL:n tiukasti suojeltujen luontotyyppien esiintymät
- Vesilain suojellut luontotyypit
- Luontodirektiivin liitteen IV a lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat
- Luontodirektiivin liitteen IV b kasvilajien esiintymispaikat
- LSL:n erityisesti suojeltavien lajien rajatut esiintymispaikat
- Luontodirektiivin liitteen II lajien sekä lintudirektiivin liitteen I lajien ja niitä vastaavien muuttolintujen rajatut esiintymispaikat
- LSL 73 § suurten petolintujen toistuvasti käytössä ja selvästi nähtävissä olevat pesäpuut
- Luontodirektiivin liitteen IV a lajien tärkeät kulkuyhteydet ja siirtymäreitit
- LSL 95 §:n luonnonmuistomerkit

Arvoluokka 2: Erityisen tärkeät kohteet

- Valtakunnallisesti arvokkaat luontokohteet
- Ekologisen verkoston kannalta erittäin arvokkaat kohteet
- Luontotyyppi- ja lajiesiintymien muodostamat merkittävät kokonaisuudet
- Uhanalaisten luontotyyppien merkittävät esiintymät
- Uhanalaisten lajien merkittävät esiintymät
- Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppien merkittävät esiintymät
- Lintudirektiivin liitteen I lajeilla ja niitä vastaaville muuttolinnuille erittäin tärkeät kohteet
- LSL:lla suojeltujen luontotyyppien rajaamattomat esiintymät
- Luontodirektiivin liitteen II lajien rajaamattomat, merkittävät esiintymispaikat
- Lepakoille tärkeät saalistusalueet

Arvoluokka 3: Monimuotoisuutta turvaavat kohteet

- Ekologisen verkoston kannalta tärkeät kohteet
- Luontotyyppi- ja lajiesiintymien muodostamat muut kokonaisuudet
- Paikallisesti arvokkaat luontokohteet
- Uhanalaisten luontotyyppien muut esiintymät
- Luontodirektiivin liitteen I lajeille ja niitä vastaaville muuttolinnuille tärkeät kohteet
- Luontodirektiivin liitteen II lajien muut esiintymispaikat

Arvoluokka 4: Monimuotoisuutta tukevat kohteet

- Ekologisia yhteyksiä tukevat kohteet
- Silmälläpidettävien luontotyyppien ja lajien esiintymät
- Alueellisesti uhanalaisten luontotyyppien ja lajien esiintymät
- Kohteet, joilla esiintyy yksittäisiä huomionarvoisia, pienipiirteisiä luonnonarvoja
- Muut monimuotoisuutta tukevat kohteet

KASVILLISUUSTYYPIT

Kasvillisuustyyppien numerointi vastaa liitekartan numerointia.

1. **Kuivahko kangasmetsä**
   Louhosalueen pohjois-luodepuolella on varttunutta kuivahkoa puolukkatyypin kangasmetsää, jossa pääpuulajina kasvaa kuusta ja mäntyä. Sekapuuna hieman nuorta haapaa ja rauduskoivua. Kenttäkerroksen kasvillisuudessa puolukan lisäksi mm. kanervaa, metsälauhaa, kevätpiippoa ja mustikkaa. Paikoin kallio on pinnassa ja kasvillisuudessa myös pallero- ja harmaaporonjäkälää.

Kuvat 2. ja 3. Puustoa ja aluskasvillisuutta aivan mäen harjalta ja oikealla kuvaa alempaa rinteestä ylös kuvattuna.

2. **Tuore kangasmetsä**
   Suurin osa metsämaasta on tuoretta mustikkatyypin kangasmetsää. Valtaosa tätä kasvillisuustyyppiä on muutama vuosi sitten avohakattua aluetta, jonne on istutettu kuusentaimia. Metsäkastikkaa, vadelmaa ja sananjalkaa kasvaa runsaana aluskasvillisuudessa.

Kuvat 4. ja 5. Muutama vuosi sitten avohakattua aluetta taimivaiheessa. Siemenpuuksi jätetty mäntyä.

Alueen pohjoisrajan tuntumassa on pienialaisesti varttunutta sekametsää, jossa on myös järeämpiä kuusia ja haapaa, liittymätien molemmin puolin. Aluskasvillisuudessa on mustikkaa rehevänä ja myös lehtomaisemman kangasmetsän lajistoa.

Kuva 6. Varttunutta sekametsää alueen pohjoisosasta.

Kuva 7. Louhokselle menevän tien molemmilla puolilla on nuorta tuoreen kangasmetsän lehtipuutaimikkoa.

LIITO-ORAVASELVITYS

Liito-orava *(Pteromys volans)* on Suomessa rauhoitettu laji ja EU:n luontodirektiivin IV mukainen laji, jonka lisääntymis- ja levähdysalueiden hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Lajin esiintymistä alueella tutkitaan kevättalvella tai alkukeväästä etsimällä puiden juurilta liito-oravan papanoita, etenkin suurimpien kuusien ja haapojen juurilta.

Jos kyseinen laji löytyy alueelta, sen lisääntymis- ja levähtämisalueet luokitellaan LuTu-arvoluokituksessa luokkaan 1 ja se on automaattisesti lainsäädännön myötä otettava huomioon maankäyttöä suunniteltaessa.

Selvitysajankohta 27.3.2026 oli liito-oravaselvitykselle oikea-aikainen. Lumet olivat jo sulaneet mutta papanoita hävittäviä runsaita keväisiä vesisateita ei ollut ollut, eikä kasvukausi ollut vielä käynnistynyt.

Varsinaiselta selvitysalueelta ei ollut tiedossa aiempia liito-oravahavaintoja. Lähin havainto Lajitietokeskuksen tietokannassa on luoteen suuntaan 1,5 kilometrin etäisyydellä. Selvitysalueella on paljon liito-oravalle täysin sopimatonta elinympäristöä; hakkuualuetta ja taimikkoa. Myöskään kuivahkon kangasmetsän puusto ei ole soveltuvaa liito-oravan lisääntymisalueeksi koska puulajisuhteet ovat yksipuolisia eikä ravintopuita ole tarjolla. Ainoastaan louhokselle kääntyvän tien molemmin puolin oleva hyvin pienialainen varttunut sekametsä soveltuisi liito-oravan tarpeisiin, mutta sieltäkään tai sen lähiympäristöstä **ei löytynyt mitään merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella.**

YHTEENVETO JA SUOSITUKSET

Alueelta **ei löytynyt LuTu-arvoluokituksen 1-4 mukaisia lainsäädännöllä maankäytön suunnittelussa suoraan turvattuja, aina huomioon otettavia, erityisen tärkeitä tai monimuotoisuutta turvaavia tai tukevia kohteita jotka tulisi huomioita maa-aineksen ottolupaprosessissa.**

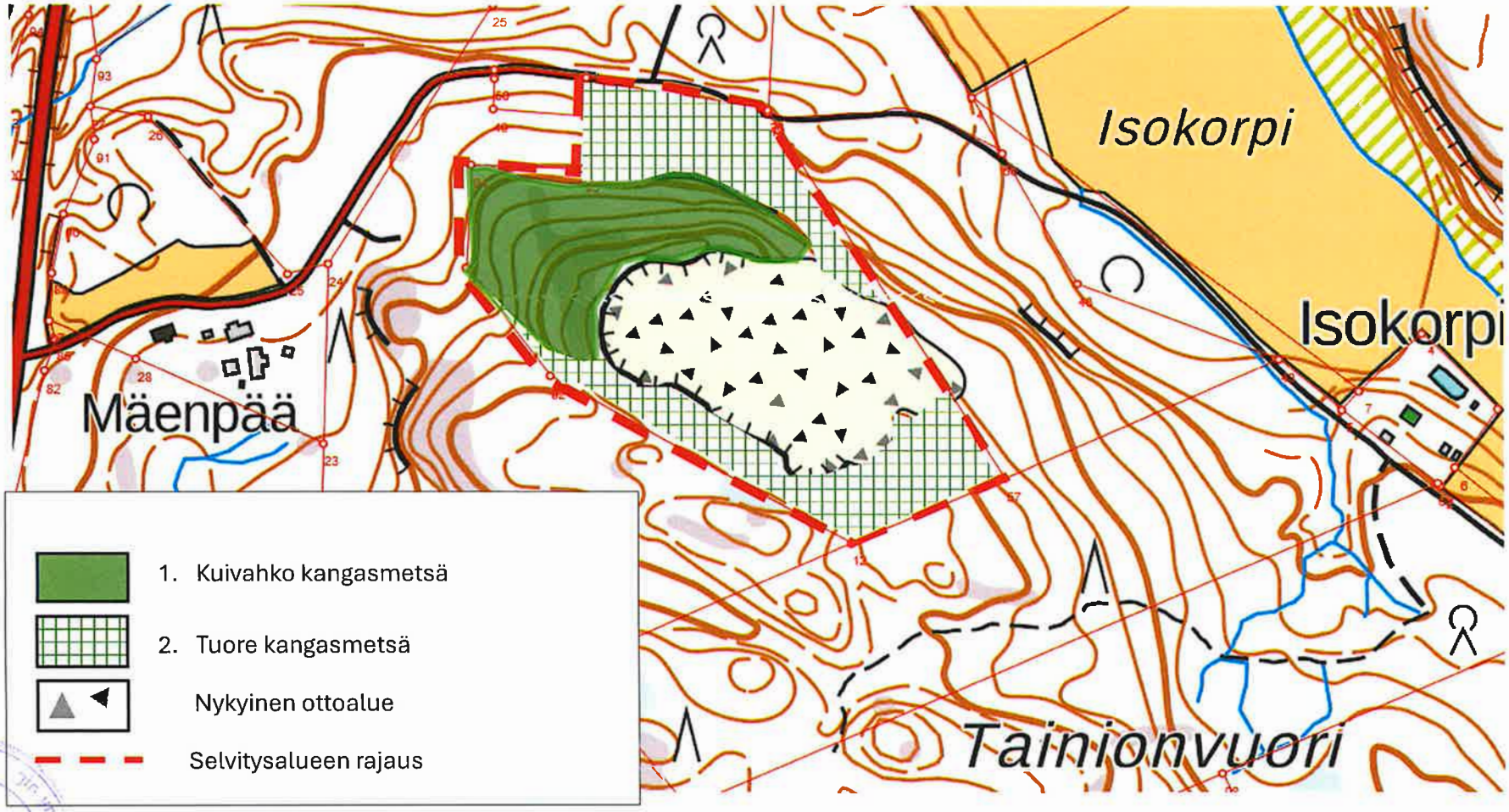
Alueen metsäympäristöt ovat luonteeltaan aktiivisessa talousmetsäkäytössä olevaa ns. tavanomaista luontoa, joka jää arvoluokituksen ulkopuolelle.

Alueella ei ole perinnebiotooppeja, tai sellaisia vesistöjä tai pienvesiä, jotka vaatisivat erillisiä ja tarkempia lajikohtaisia jatkoselvityksiä. Alueella ei myöskään ole lepakoille sopivia päiväpiiloja (rakennuksia, kallionhakeamia, puunkoloja tai maanalaisia rakenteita) tai merkittäviä saalistusalueita, jotka mielestäni vaatisivat erillisiä ja tarkempia lajikohtaisia jatkoselvityksiä.

Myöskään haitallisten ja hävitettävien vieraslajien listalla olevia lajeja ei alueelta havaittu maastotöiden yhteydessä. Vieraslajilaissa (1709/2015) maanomistajalla velvoite olla päästämättä ko. lajeja ympäristöön sekä lajien hävittämisvelvollisuus, kohtuullisin toimenpitein, mikäli sellaisia alueella esiintyisi.

KASVILLISUUSKARTTA
Tainionvuori, 562-431-3-121/1
Orivesi 2026

LIITE

LÄHTEET:

Avoin metsä- ja luontotieto. www.metsakeskus.fi/fi/avoin-metsa-ja-luontotieto/luontotietoaineistot/erityisen-tarkeat-elinymparistot

Destia/Ullgren T. 2015: *Luontoselvitys. Tainionvuoren kallioalue, Orivesi.*

Kansallisen viraslajiluettelo. www.vieraslajit.fi

Kontula, T. & Raunio, A. 2018: *Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018: Luontotyyppien punainen kirja. Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet.* Suomen ympäristö 5/2018

Kontula, T. & Raunio, A. 2018: *Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018: Luontotyyppien punainen kirja. Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset.* Suomen ympäristö 5/2018

Liito-oravan huomioonottaminen kaavoituksessa. YM1/501/2017

Maanmittauslaitos. Kansalaisen karttapaikka. www.kansalaisenkarttapaikka.fi

Mäkelä, K. & Salo, P. 2024: *Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi: Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle.* 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023

Suomen lajitietokeskus. www.laji.fi

Suomen vieraslajilaki (1709/2015)

Vanhat kartat – palvelu. www.vanhatkartat.fi